

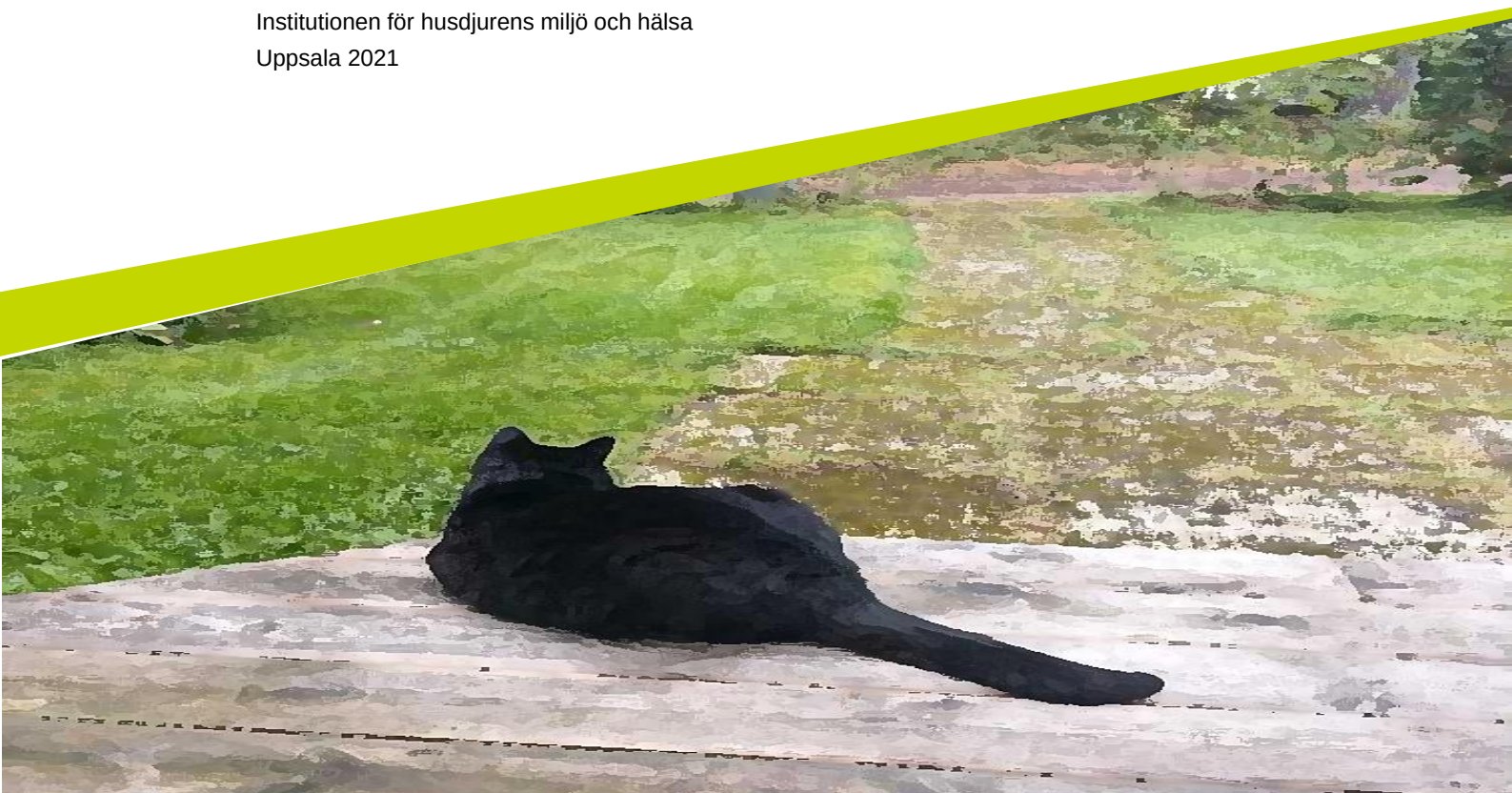
Trygg inne eller fri ute?

Ägares uppfattningar om kattens beteendebhov
som inne- respektive utekatt

Safe inside or free outside? Owners' perceptions and knowledge about in- and outdoor cats' behavioral needs

Nanette Nygårds

Självständigt arbetet i biologi 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Uppsala 2021

Trygg inne eller fri ute? Ägares uppfattningar om kattens beteendebestov som inne- respektive utekatt

Safe inside or free outside? Owners' perceptions and knowledge about in- and outdoor cats' behavioral needs

Nanette Nygård

Handledare: Maria Andersson, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Examinator: Jenny Yngvesson, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i biologi

Kurskod: EX0867

Kursansvarig inst.: Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2021

Omslagsbild: 'Misselina på trappen' - Nanette Nygård

Nyckelord: innekatt, utekatt, beteendebestov, välfärd, kunskap, attityder, biologisk mångfald

Keywords: indoor cat, outdoor cat, behavioral needs, welfare, knowledge, attitudes, biological diversity

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

☒ JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Abstract

The domestic cat (*Felis silvestris catus*) has developed into a social, but also independent animal, with behavioral needs linked to its evolutionary adaptations. The cat has traditionally lived outdoors, and as such has had free access to natural enrichment. Whether the cat should be free to roam outside is, however, debated. The outdoor cat tends to be more injury-prone, and can also be viewed as a nuisance and a pest. Today, many cats are kept indoors, with or without limited access to the outdoors, which may lead to cats not being able to perform natural behaviors satisfactorily. An online survey was distributed to investigate owners' perceptions about the domestic cat's characteristics and behavioral needs as linked to indoor- vs outdoor management. The results suggest that perceptions vary with cat lifestyle. Owners with indoor, and limited outdoor, cats tend to understand the domestic cat as a social species, dependent on humans and in need of protection. Owners with cats roaming free outside tend to see it as a more asocial, self-reliant and freedom-dependent species. Respondents generally show strong knowledge and favorable perceptions for cat welfare, but underlying attitudes may play a role in owner approaches to cat management. The outdoor cat may, primarily, risk a lack of social and emotional care, while the indoor cat may experience a lack of cognitive enrichment. Indoor and outdoor cat owners alike could therefore provide their cat with interactive play, foraging activities, and opportunity for behavioral training which can all function as means of cognitive stimulation and social bonding. Awareness of cat welfare legislation and knowledge about the domestic cat's nature could need strengthening. Cat owners could be more pro-actively offered information from reliable and accessible sources. The question about cats' in/outdoor status appears as a societal issue where public attitudes may have significant implications for its welfare in an ethically sustainable future. It may, thus, be beneficial to also involve the public in further research and educational efforts.

Keywords: indoor cat, outdoor cat, behavioral needs, welfare, knowledge, attitudes, biological diversity

Innehållsförteckning

1. Inledning	8
1.1. Kattens ursprung och egenskaper	8
1.2. Kattens välfärd i inne- respektive utemiljöer	8
2. Syfte och frågeställningar	10
2.1. Syfte	10
2.2. Frågeställningar	10
3. Material och metod	11
4. Resultat	13
4.1. Demografiska data	13
4.2. Kattägare och typ av katthållning	13
4.2.1. Andel kattägare, och katten som ute- eller innekatt	13
4.2.2. Anledningar till katten som inne- respektive utekatt	14
4.2.3. Kattägars åtgärder som kräver veterinär tillsyn	15
4.2.4. Katten som närstående familjemedlem	16
4.2.5. Kattägars respons till upplevda problembeteenden	16
4.3. Ägares uppfattningar om tamkattens egenskaper och behov	17
4.3.1. Kunskap om kattens egenskaper	18
4.3.2. Kattens beteendebestbehov enligt djurskyddsföreskrifter	19
4.3.3. Kattens socialitet kontra oberoende	20
4.3.4. Positiv bestraffning och kattens mående inomhus	21
5. Diskussion	22
5.1. Övergripande slutsatser	22
5.2. Ägares förhållningssätt utefter typ av katthållning	23
5.2.1. Inne-utekatten	23
5.2.2. Innekatten	24
5.2.3. Begränsad katt	25
5.3. Katten i ett hållbart samhälle – en etisk fråga?	26
5.4. Kunskap och information om katten	28
5.5. Begränsningar i metod och material	28

6. Populärvetenskaplig sammanfattning	31
7. Referenser.....	33
Tack!	37
8. Bilagor.....	38

1. Inledning

1.1. Kattens ursprung och egenskaper

Tamkatten (*Felis silvestris catus*) har varit domesticerad i cirka 5000 år (Faure & Kitchener, 2009). Katten anses som självdomesticerad, och som halvt domesticerad – den har alltså bevarat ett relativt oberoende av människan – samtidigt som dess socialitet och inlärningsförmåga förstärkts relativt till vildkatten *Felis silvestris lybica* (Montague *et al.*, 2014). Arten kan på så vis avsevärt bevarat sin ursprungliga territorialitet, samt jakt- och födosöksinstinkter, vilket kan påverka kattens välfärd som ett husdjur med mer eller mindre möjlighet att utöva sina naturliga beteenden (Bradshaw, 2018)

1.2. Kattens välfärd i inne- respektive utemiljöer

Kattens jaktrelaterade framfart i utomhusmiljön kan upplevas som upprörande och skadlig, vilket bidrar till att ägare uppmanas ta större ansvar för och ha uppsyn över sina utekatter (Crowley *et al.*, 2019). Utekatten verkar också mer skadebenägen och många katter världen över kommer vilse eller överges och blir att leva en tillvaro som hemlösa och förvildade (Tan *et al.*, 2020). En frigående utekatt har i allmänhet större möjlighet att tillfredsställa sina evolutionärt bevarade beteendebestånd i utemiljön, medan en innekatt kan riskera att bli understimulerad i brist på det frigående utelivets mer naturliga berikning (Foreman-Worseley *et al.*, 2021). Katter i flerkattshushåll kan uppleva brist på ett tryggt och skyddat revir som en resurs (Bradshaw, 2018), där innekatter kan ha mer begränsade möjligheter att undkomma problematiken. Innekatter har funnits uppvisa fler problembeteenden kopplade till brister i livsmiljön (Machado *et al.*, 2020). Det finns dock rapporter som visar på det motsatta: ägare till utekatter kan uppleva större andel problematiska beteenden (Grigg & Kogan, 2019). Problembeteenden kan relateras till stress vilket har kopplats till allmänt lägre välmående, fysiologisk problematik och stereotypier

(Amat *et al.*, 2016), samt ägares val att överlåta, överge eller låta avliva katten (Salman *et al.*, 2000). Ägare kan inte alltid uppfatta signaler på vantrivsel och stress hos sin katt (Mariti *et al.*, 2017) och kan göra sig av med katten för att den anses problematisk (Casey *et al.*, 2009).

Djurskyddsföreskrifterna för katt- och hundhållning som uppdaterades 2020 slår fast att kattägare ska ha den kompetens som krävs för att erbjuda katten god välfärd (SJVSF 2020:08 Saknr L102). Specifika krav ställs på ägaren att tillgodose katten mental stimulans, födosöks- och jaktbeteenden, socialt umgänge med människor, samt möjlighet att klösa, klättra och hitta skyddade platser för vila och bevakning av sitt territorium. Att ägaren har den kunskap som krävs, och att de är motiverade att tillgodose kattens behov verkar centralt för kattens välfärd. Kattägare har dock funnits brista i kunskaper och uppfattningar gynnsamma för sin katts välmående (Grigg & Kogan, 2019; Mariti *et al.*, 2017). Frågan om kattens välmående som uter- respektive innekatt rör en mängd faktorer, och mer forskning rekommenderas om olika typer av katthållning, samt bakomliggande kunskap och attityder som kan motivera till dem (Tan *et al.*, 2020).

2. Syfte och frågeställningar

2.1. Syfte

Studien syftar till att undersöka kattägares uppfattningar om kattens egenskaper och behov, generellt och i relation till katten som inne- respektive utekatt. Undersökningen kommer även att samla in data om hur kattägare håller och relaterar emotionellt till sin katt. Vidare syftar undersökningen till att finna information om hur de som säljer och förmedlar katter, dvs uppfödare och verksamma på katthem/inom omplaceringsverksamhet, ställer sig till katten som inne- respektive utekatt.

2.2. Frågeställningar

Håller ägare sin katt som inne- eller utekatt, och vilka uppfattningar finns om respektive levnadssätt?

Vilken kunskap och uppfattningar har ägare om kattens artspecifika egenskaper och beteendebest, och skiljer det sig mellan inne- och utekattsägare?

Kan andel rapporterade problembeteenden kopplas till typ av inne-utekatthållning?

3. Material och metod

Data samlades in via en digital enkät distribuerad av Netigate. Undersökningen vände sig främst till kattägare som har eller har haft katt de senaste två åren, uppfödare och/eller verksamma på katthem eller i omplaceringsverksamhet. Urvalet riktade in sig på katthållning de senaste två åren då djurskyddsföreskrifterna för kraven för att tillgodose kattens grundläggande behov uppdaterades 2020 (SJVSF 2020:08).

En länk till enkäten, tillsammans med en kort beskrivande text om undersökningens syfte och en bild på katt, lades upp som en facebook sida med titeln ”Undersökning om katter – inne/utekatt”. Sidan delades till studentens eget facebookkonto och lades upp som ett inlägg i allmänna grupper och på sidor relaterade till katter. Det är okänt hur många som delade undersökningen vidare. Enkäten var aktiv under sju dygn.

Enkäten (Bil.2). var indelad i sex sektioner: demografiska data som efterfrågade kön, ålder och boende, kunskap och uppfattning om kattens egenskaper och behov, frågor till kattägare, frågor till uppfödare, frågor till verksamma på katthem och avslutande om allmän uppfattning om katten som fritt strövande utekatt. Enkäten bestod av obligatoriska kryss- och flervalsfrågor, och ett flertal valfria fritextsvar för att ge respondenterna en chans att utveckla och fördjupa sina svar. Det ansågs av betydelse att redovisa respons på frågor även då en respondent inte fullföljde enkäten till slutet, då flera av frågorna fungerade som oberoende av varandra. Enkäten var kodad med logik som möjliggjorde att en respondent kunde hoppa över de delar som inte gällde för dem; då ett svar angavs som nej. Denna funktion är också en anledning till att antalet svar varierar mellan frågor och sektioner. Antalet svar anges för varje redovisad fråga.

Sektionen om kattens egenskaper och behov bestod av 16 påståenden om tamkatten generellt. Frågorna besvarades i form av en 1 – 5 gradig Likert-skala: från 1 = håller inte med alls till 5 = håller med helt och hållet. Mittenalternativet (3) behandlades som ’ingen bestämd uppfattning’. Frågorna var både positivt och negativt ställda, och där de sammanräknades kodades vissa omvänt för att generera ett medeltal konsekvent speglade lågt till högt medhåll. Fråga 1 – 3, 9 – 13 och 15 byggde på

Grigg & Kogans (2019) studie om kattägares kunskap, attityder och katthållning. Frågorna översattes från engelska till svenska av studenten. Fråga 1 – 3 representerade empiriskt belagd kunskap om kattens artspecifika beteende, och sammanräknades som kategorin *kunskap*. Fråga 4 – 8 byggde på 2 kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter (SJVSF 2020:08 saknr L102), för att mäta graden av medvetenhet rörande kattens beteendebehov som husdjur. Frågorna valdes ut som representativa för de nya krav vad gäller kattens sociala och mentala behov som tillkom i djurskyddsföreskrifterna L102 för katthållning 2020. Sammanräknade utgjorde de kategorin *beteendebehov*. Fråga 9 – 14 representerade uppfattningar om kattens socialitet och oberoende av människan. I Grigg & Kogans (2019) studie korrelerade dessa påståenden signifikant med en lägre grad av känslomässig anknytning till, social interaktion med och ekonomisk investering sin katt, vilket i sin tur visades starkare kopplat till katter med fri utevistelse. Alla frågor kodades negativt och således representerade ett sammanräknat medeltal graden av kattens upplevda asocialitet och oberoende som kategorin *oberoende*, i förlängningen omvänt speglade kattägares anknytning och omsorgsinvestering i katten.

Fråga 15 var ställd som ett påstående tänkt att mäta uppfattningar till användning av positiv bestraffning, vilket (Grigg & Kogan, 2019) fann kopplat till högre grad av rapporterade problembeteenden. Fråga 16 efterfrågade en värdering av kattens mående som innekatt.

Data utvärderades, kodades och beräknades med hjälp av statistikprogrammet SPSS. Diagram och grafer genererades och kopierades från Netigate-enkäten och Excel.

4. Resultat

4.1. Demografiska data

1063 personer deltog i undersökningen, varav 966 slutförde hela enkäten. 91 % identifierade sig som kvinnor, 8 % som män och 1% som icke-binär/vill ej svara. Majoriteten (96 %) var mellan 26 – 65 år, och de flesta (56 %) var bosatta förhållandevis eller övervägande centralt.

4.2. Kattägare och typ av katthållning

4.2.1. Andel kattägare, och katten som ute- eller innekatt

Majoriteten av kattägare (934 svarande) hade katter med tillgång till utevistelse: 38% som inne- och frigående utekatt och 36% som innekatter med begränsad utevistelse. 1% svarade att katten levde helt utomhus (ej i bostadshuset). 13 % av katterna levde helt inomhus. 5% svarade 'annat alternativ' med fritextsvar. Här framkom att dessa katter främst har viss tillgång till utevistelse, då de exempelvis följer med till sommarstugan. Ett fåtal angav att en katt lever helt inomhus, medan en andra katt i hushållet kan gå ute. Två respondenter svarade att de har haft katt för många år sedan. Det framgick att de som bor mycket centralt tenderar till större grad att inte ha katt eller ha innekatt och om katten har fri utevistelse tenderar en att bo mer lantligt.

55 % hade bondkatt/huskatt och 43 % angav sin katt som raskatt. De fem mest förekommande raskatterna var Birma/Helig Birma, Brittisk långhår, Maine Coon, Norsk Skogskatt och Sibirisk katt, enligt en sammanräkning av de fritextsvar som inkom. Överlag visade resultaten att 35 % av bond/huskatter hade tillgång till fri utegång, medan andelen katter med begränsad utevistelse var 64 % raskatter. Av de katter som lever helt inomhus var 46% bond/huskatt och 54% raskatt. Enkäten efterfrågade inte om raskatten var stamboksregistrerad eller om den kom från en registrerad uppfödare.

4.2.2. Anledningar till katten som inne- respektive utekatt

Kattägare kunde ange minst ett och max två alternativ som anledning till att katten lever som inne- eller utekatt. Av svaren (Tab.1) framgick att en stor majoritet ville skydda katten från faror utomhus (till övervägande del båda typerna av innekatt), och att många menar att katten behöver vara ute för att vara lycklig (till övervägande del utekattsägare). De minst angivna anledningarna var att förhindra katten från att skada/döda fåglar och andra smådjur, samt att bostadsområdet inte tillåter katten att ströva fritt.

Tabell 1 – angivna anledningar för typ av inne- respektive utekatthållning. Andel och antal övergår sammanlagt 100 % / fler än n=919 då respondenter kunde ange ett eller två alternativ.

Anledning	Procent (antal svar)
Skydda katten från faror ute som kan skada den (t ex trafik, människor, andra djur)	54 % (492)
Katten behöver vara ute för att vara lycklig	38 % (348)
Annan anledning (vänligen ange – fritextsvar)	17 % (154)
Skydda katten mot att gå vilse/bli hemlös	16 % (145)
Katten accepterar inte att vara inne	12 % (107)
Förhindra att den orsakar olägenheter/skada för andra människor	8 % (74)
Katten vill inte gå ut	6 % (59)
Förhindra att den skadar/dödar fåglar och andra smådjur	5 % (45)
Bostadsområdet tillåter inte att katter går fritt ute	5 % (43)

Fritextsvar angav en variation av anledningar, som till övervägande del påtalade friheten för utekatt och tryggheten med inomhuslivet. Flertalet med innekatter (med eller utan begränsad utevistelse) menade att katten är i avel och ej kastrerad, är för värdefull, inte är lämpad för ett uteliv och att ägarna bodde i lägenhet eller i olämplig miljö för utegång. Ett antal angav också att katten inte tillhör svensk fauna och orsakar problem utomhus. En respondent angav att katthemmet varifrån katten adopterades krävde att katten ej skulle leva som frigående utekatt. Till övervägande del angav utekattsägare att katten vill både vara ute och inne, att katten behöver stimulansen i utelivet, samt att den trivs bättre med friheten som utekatt vilket också ligger i kattens natur. Ett fåtal svar från utekattsägare menade att katten är bra på att hålla undan skadedjur och att det är bekvämt med kattlucka så katten själv kan bestämma hur den kommer och går. En respondent skrev att ”det är grovt oetiskt att stänga in djur på livstid”, och en menade att utekattsägare låter katten gå fritt ut och in för sin egen bekvämlighets skull. Ett fåtal jämförde katten med andra sällskapsdjur, som hunden, som de menade inte tillåts gå fritt ute så varför ska

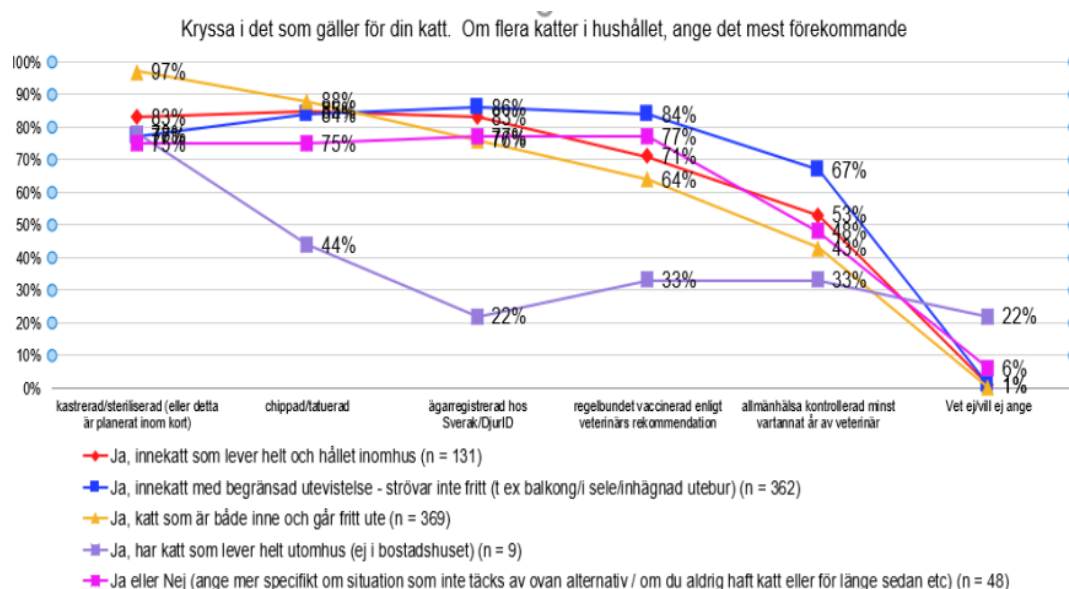
katten göra det. Det framgick också att flera anser att katten kan leva inomhus, eller ha begränsad utevistelse, så länge de får den stimulans och berikning de behöver.

Kattuppfödare och katthemsverksammas uppfattningar om försäljning och förmedling av katten som inne/utekatt

190 uppfödare svarade på frågan om katterna normalt säljs som innekatter. 94 % svarade ja, 5 % svarade nej och 2 % angav vet ej/vill inte svara. Av de 109 personer som angav ett de var aktiva inom katthem/omplaceringsverksamhet svarade 48 % ja på frågan. 35 % svarade nej och 17 % angav vet ej/vill inte svara. Av de fritextsvar som inkom framgick att kattuppfödare ansåg att rasen inte är lämpad för ett uteliv (exempelvis temperament, fysiologi och utseende), är i avel, stöldbegärlig och att katter överlag bör skyddas från faror i utelivet. Ett färre antal menade att de säljer katter som utekatt till ägare som kan ge utevistelse i en trygg miljö och att de kräver att katten minst får tillgång till frisk luft på en inhägnad balkong eller utegång i sele. Det framkommer också av en mindre andel svar att både kattuppfödare och katthemsverksamma ser hellre katten som innekatt på grund av de olägenheter de kan orsaka för människor och miljö utomhus. Svaren från katthemsverksamma följde liknande mönster, men de angav till något större grad att inne/utekattshållning beror på den individuella kattens och det nya hemmets förutsättningar. De tog också upp kattens bakgrund som tidigare hemlös/förvildad och att det kan vara bäst att den inte går fritt ute på grund av risken för att återigen hamna i en svår situation.

4.2.3. Kattägares åtgärder som kräver veterinär tillsyn

En övervägande majoritet (86%) angav att katten var kastrerad/steriliserad, eller att detta var planerat inom kort. 85 % var chippade/tatuerade, 81 % ägarregistrerade, 73 % regelbundet vaccinerade och 54 % fick allmänhälsa kontrollerad av veterinär minst vartannat år. Utefter typ av katthållning fanns att katt som lever helt utomhus hade den lägsta andelen veterinär tillsyn. Det bör noteras att dessa var mycket få i antal, endast nio svarande. Den överlag högsta andelen veterinäråtgärder fanns hos katt med begränsad utevistelse, med undantag av andel kastrerade där frigående utekatter var kastrerade till större del. Ett översiktligt mönster som kan anas är att ju mer katten är frigående utomhus desto mindre ges veterinär tillsyn (Fig.1).

Figur 1 Kattägares åtgärder som kräver veterinär tillsyn per typ katthållning (n=919)

4.2.4. Katten som närstående familjemedlem

Majoriteten av respondenterna (90 %) svarade till högsta grad att de upplever sin katt som en närstående familjemedlem. Andelen som upplevde katten som högst närstående reducerades ju mer katten levde som utekatt. Den största andelen som upplevde sin katt som högst närstående fanns vara ägare med katter som lever helt inomhus (96 %), samt de som erbjöd begränsad utevistelse (95 %), följt av de som hade inne- och utekatt (86 %). Av de nio respondenter som hade helt utomhuslevande katt höll 44 % absolut med om katten som närstående familjemedlem.

4.2.5. Kattägares respons till upplevda problembeteenden

90 % upplevde inte problembeteenden hos katten och 9 % ansåg att katten hade problematiska beteenden. Ägare som hade helt utomhuslevande katt rapporterade inga problembeteenden. Av de 79 kattägare som upplevde problembeteende hade 32 av dem inne-utekatt, 24 hade katt med begränsad katt och 17 hade innekatter. Det framgick således procentuellt att inne-utekatter uppvisade störst andel problembeteende (40 %), följt av begränsad utevistelse (30 %) och innekatt minst andel (22 %). Kategoriserat gruppvis upplevde ägare med innekatt emellertid störst andel (13 %) i jämförelse med begränsad utevistelse (7 %) och inne-utekatt (9 %).

Ett Pearson oberoende Chi-squaretest, med Bonferronikorrigerat signifikansvärde, gjordes för frågan 'upplever du att din katt har problembeteende' (ja eller nej) och

de typer av katthållning som rapporterade problembeteende (innekatt, begränsad katt och inne-utekatt). Innekattsägare visade här på högre andel rapporterade problembeteenden än slumpmässigt förväntat, men resultatet var inte statistiskt signifikant, $X^2(2)=5.75$, $p = .06$. Statistiskt säkerställda skillnader mellan typ av katthållning och förekomst av problembeteende kunde alltså inte visas. De som svarade 'vet ej/vill ej ange' var ej inräknade i beräkningen.

I de fritextsvar som inkom var olämplig eliminering (kiss och bajs utanför lådan), aggression mot människor och andra katter, skygghet/rädsla, samt ljudliga vokaliseringar och nattliga störningar de mest förekommande identifierade problembeteendena. Notera att sammanfattningen är ungefärlig då vissa svar var mer utförliga, medan andra var mer tolkningsbara och inte sammanräknade exakt. Det framgick, exempelvis, mer eller mindre tydligt att flera katter lever i flerkatthushåll och att problem kunde kopplas till osämja och stress på grund av detta. 36 svar inkom från inne-utekattägare, 22 svar från ägare med katt med begränsad utevistelse och 16 svar från ägare med innekatt. I denna översiktliga analys av fritextsvaren gick det inte att urskilja tydliga mönster huruvida en viss typ av problembeteende övervägande förekom i en viss typ av katthållning. Fem ägare med katt med begränsad utevistelse var, emellertid, de enda som rapporterade klösning på väggar och tapeter som ett problem.

4.3. Ägares uppfattningar om tamkattens egenskaper och behov

Då jämförande statistik för kattägare gjordes för denna del utelämnades de svar som angav att det inte fanns en katt i hushållet, samt de fåtal som hade katt som levde helt utomhus och de som angav 'alternativ katthållning' med fritextsvar. Sexton fritextsvar fördes över till respektive kategori utefter den typ av katthållning som beskrevs. Således svarade 891 ägare som hade antingen innekatt, katt med begränsad utevistelse eller frigående inne-utekatt på sexton frågor som uppskattade graden av kunskap och uppfattningar rörande kattens artspecifika egenskaper och beteendebhov. Datan visade sig till viss del onormalt fördelad, således användes ett icke-parametriskt Kruskal-Wallis test för att utröna eventuella signifikanta skillnader. Signifikanstesterna gjordes med Bonferronikorrigerering för att minska risken för Typ 1-fel (Field, 2012). Se *Material och Metod* för mer utförlig information om frågorna och kategoriernas (*kunskap, beteendebhov och oberoende*) sammanräkning. För fullständig redovisning av andelen svar för varje svarsalternativ per fråga och per typ katthållning i diagram se Bil.1.

4.3.1. Kunskap om kattens egenskaper

Påstående 1 och 2 var ställda negativt och medhåll reflekterade oriktig kunskap om katt (Grigg & Kogan, 2019). Påstående 3 var ställt positivt och medhåll representerade mer korrekt kunskap. Fråga 1 och 2 kodades omvänt, och sammanräknade utgjorde frågorna kategorin *kunskap*. Det höga medelvärdet indikerade att kattägare generellt höll med om det som anses som empiriskt belagd fakta om kattens artspecifika egenskaper (Tab.2).

Tabell 2 – medelvärde och standardavvikelse för kategorin kunskap hos kattägare generellt (n=891)

Kategori	Medelvärde	Standardavvikelse
Kunskap	4.58	.50

För respektive fråga, samt för kategorin kunskap, uppdelat i de tre typerna av katthållning kunde vissa tydligare skillnader urskiljas (Tab. 3). Kattägare med begränsad utevistelse för sin katt höll med till minst grad om att katten kan bete sig olydigt för att den inte gillade något ägaren gjorde, medan inne-utekattsägare höll starkast med om att katten inte kan tränas och minst med om att katten kan skapa starka känslomässiga band till människor. Inne-utekattsägare visade det lägsta medelvärdet för kategorin kunskap och ägare till begränsad katt det högsta. För kategorin *kunskap* var endast skillnaden mellan begränsad katt och inne-utekatt signifikant $X^2(2) = 30.17$, $p = .001$.

Tabell 3 Medelvärde och standardavvikelse, i parentes, för individuella frågor och sammanräknade som kategorin kunskap redovisat per respektive typ av katthållning (n=891).¹= omvänt kodad.
* Signifikant $p < .05$. a=signifikant skillnad $p < .05$ från b. Där a) eller b) inte anges fanns inga signifikanta skillnader.

Fråga och kategori	Innekatt	Begränsad katt	Inne-utekatt
1 En katt är ofta olydig (t ex kissar utanför lådan) för att ge igen för att ägaren gjorde något som den inte gillade ¹	1.54 (.86)	1.39 (.73)	1.50 (.91)
2 En katt kan inte tränas eller lära sig att t ex göra 'tricks' ^{1*}	1.49 (.92)a	1.41 (.95)a	1.73 (1.06)b
3 Katter kan, precis som hundar, skapa starka känslomässiga band till människor*	4.90 (.34)a	4.82 (.49)a	4.70 (.70)b
Kategori kunskap*	4.62 (.45)	4.70 (.46)a	4.48 (.54)b

4.3.2. Kattens beteendebbehov enligt djurskyddsföreskrifter

Fråga 4 – 8 efterfrågade graden av medvetenhet om kattens beteendebbehov utifrån rådande djurskyddsföreskrifter L102 . Påstående 4 – 7 var ställda positivt där medhåll representerade hög medvetenhet, medan fråga 8 var omvänt ställd negativt. Tillsammans utgjorde frågorna kategorin *beteendebbehov* vilket genererade ett medelvärde på $x = 4.22$, vilket indikerade en generellt stark medvetenhet om kattens beteendebbehov (Tab.4).

Tabell 4 Medelvärde och standardavvikelse för kategorin beteendebbehov hos kattägare generellt

Kategori	Medelvärde	Standardavvikelse
Beteendebbehov	4.22	.61

För respektive fråga, samt för kategorin beteendebbehov, uppdelat i de tre typerna av katthållning kunde vissa starkare skillnader urskiljas (Tab.5). Inne-utekattsägare höll med till störst grad om att katten behöver ges tillgång till sina naturliga födosöksbeteenden, och innekatt till lägst grad. Inne-utekattägare höll också starkare med om att katten ska erbjudas möjlighet att jaga och fånga byten/rörliga föremål, i störst kontrast till innekattsägare. Kattägare med begränsad utevistelse för katten ansåg till starkast grad att katten har behov av mental stimulans. För kategorin *beteendebbehov* var skillnaden mellan innekatt och inne-utekatt samt begränsad utevistelse signifikant. Skillnaden mellan inne-utekatt och begränsad utevistelse var inte signifikant $X^2(2) = 13.01$, $p = .001$. Inne-utekattsägare och begränsad utevistelse visade alltså på den högsta medvetenheten om kattens beteendebbehov, och innekattsägare på den lägsta.

Tabell 5 Medelvärde och standardavvikelse, i parentes, för individuella frågor och sammanräknade som kategorin beteendebbehov redovisat per respektive typ av katthållning ($n=891$).¹= omvänt kodad. * Signifikant $p<.05$. a=signifikant skillnad $p<.05$ från b. Där a) eller b) inte anges fanns inga signifikanta skillnader.

Fråga och kategori	Innekatt	Begränsad katt	Inne-utekatt
4 Katter ska ges möjlighet att utföra sina naturliga födosöksbeteenden (t ex söka och finna sin mat)*	3.11 (1.27)a	3.28 (1.29)a	3.68 (1.23)b
5 Katter behöver ha en skyddad plats att gömma sig på i hemmet*	4.42 (.96)	4.52 (.93)a	4.33 (1.06)b
6 Katter måste dagligen kunna klättra och klösa*	4.48 (.95)	4.69 (.74)a	4.51 (.85)b

7 Katter ska ges möjlighet att jaga och fånga byten/rörliga föremål*	3.57 (1.30)a	3.87 (1.22)a	4.15 (1.19)b
8 Katter har inte något större behov av mentalt stimulerande aktiviteter ^{1*}	1.45 (.92)a	1.16 (.61)b	1.34 (.78)a
<i>Kategori beteendebhov*</i>	4.02 (.69)b	4.24 (.58)a	4.26 (.59)a

4.3.3. Kattens socialitet kontra oberoende

Fråga 9 – 14 uppskattade till vilken grad kattägare upplever katten som social och beroende av människan/sin ägare. Påstående 12 var ställt positivt, medan de övriga var negativt ställda där medhåll representerade en uppfattning om katten som mer asocial och oberoende. Sammanräknade, med fråga 12 som var kodad omvänt, utgjorde dessa kategorin *oberoende* med medelvärde $\bar{x}=2.10$. Resultatet indikerade att kattägare generellt ansåg katten som social och beroende av människan (Tab. 6).

Tabell 6 medelvärde och standardavvikelse för kategorin oberoende hos kattägare generellt

Kategori	Medelvärde	Standardavvikelse
Oberoende	2.10	.51

Ett antal tydligare skillnader kunde urskiljas mellan typ av katthållning (Tab.7). Inne-utekattsägare visade på starkare medhåll med påståendet att katter inte tycker om att leka med människor/sin ägare. Vidare höll de med till minst grad att katter tycker om att umgås med andra katter, samt håller starkast med om att katter inte är så krävande som husdjur. Kattägare med begränsad utevistelse för sin katt visade lägst medhåll med påståendena att katter inte är så krävande som husdjur och att katter kan lämnas ensamma utan större problem. Skillnaden i *oberoende* mellan inne-utekatt och begränsad utekatt, samt för innekatt var signifikant $X^2(2) = 13.86$, $p = .001$. Skillnaden mellan innekatt och begränsad utevistelse var inte signifikant. Inne-utekatts ägare kan alltså uppfatta katten som mindre social och mer oberoende än ägare med begränsad utevistelse och innekatter.

Tabell 7 Medelvärde och standardavvikelse, i parentes, för individuella frågor och sammanräknade som kategorin oberoende redovisat per respektive typ av katthållning ($n=891$).1= omvänt kodad.

* Signifikant $p<.05$. a=signifikant skillnad $p<.05$ från b. Där a) eller b) inte anges fanns inga signifikanta skillnader.

Fråga och kategori	Innekatt	Begränsad katt	Inne-utekatt
9 Katter är inte intresserade av att leka med sina ägare/människor*	1.26 (.67)a	1.21(.36)a	1.46 (.46)b

10 Katter är sociala med människor mest för att de får mat av dem*	1.88 (1.03)	1.74 (1.00)a	1.93 (1.00)b
11 Katter bryr sig inte om när de lämnas ensamma (t ex när ägaren går till jobbet)*	1.99 (1.10)	1.80 (1.01)a	2.02 (1.09)b
12 Katter tycker om att umgås/leva tillsammans med andra katter ¹ *	3.29 (1.07)a	3.36 (1.07)a	2.87 (1.12) b
13 Det är inte så krävande att ta hand om en katt - de sköter sig själva till stor del*	1.99 (.96)a	1.83 (.86)a	2.33 (1.11)b
14 Katter har inga större problem att anpassa sig till nya miljöer och människor*	2.49 (1.16)	2.70 (1.14)a	2.38 (1.04)b
<i>Kategori: oberoende*</i>	2.06 (.47)a	1.99 (.44)a	2.21 (.55)b

4.3.4. Positiv bestraffning och kattens mående inomhus

Fråga 15 och 16 uppskattade tendens till att använda positiv bestraffning för att tillrättavisa eller träna katten, respektive för att visa på en attityd till kattens mående som innekatt. Den mest betydande skillnaden visades för fråga 16 där inne-utekattsägare höll med signifikant starkt mindre än ägare med innekatt och katter med begränsad utevistelse. För tendens till positiv bestraffning sågs inne-utekattsägare hålla med till minst grad, men inga signifikanta skillnader kunde visas mellan typ av katthållning (Tab.8).

*Tabell 8 Medelvärde och standardavvikelse, i parentes, för fråga 15 om positiv bestraffning och fråga 16 om kattens mående som innekatt per respektive typ av katthållning (n=891). * Signifikant $p < .05$. a=signifikant skillnad $p < .05$ från b. . Där a) eller b) inte anges fanns inga signifikanta skillnader.*

Fråga och kategori	Innekatt	Begränsad katt	Inne-utekatt
15 Ibland måste man säga till på skarpen för att katten ska förstå att den gjort något fel	2.60 (1.30)	2.62 (1.32)	2.47 (1.33)
16 Katter mår i allmänhet utmärkt av att leva ett liv inomhus*	4.13 (1.05)a	4.01 (1.11)a	2.33 (1.36)b

5. Diskussion

5.1. Övergripande slutsatser

De flesta katter i undersökningen visades ha regelbunden fri utegång (inne-utekatt), nära följt av katter med begränsad utevistelse (begränsad katt) i form av, exempelvis, balkong, inhägnad uteplats eller utegång i sele. En lägre andel katter lever helt inomhus (innekatt), och endast ett fåtal helt utomhus (utekatt). Generellt upplever ägare sin katt som en mycket nära familjemedlem och de visar god kunskap och gynnsamma attityder för att tillhandahålla välfärd för sin katt. Endast nio procent av kattägare rapporterade upplevda problembeteenden, och kunde inte kopplas till typ av katthållning. Det framkommer emellertid att kunskap och uppfattningar om kattens egenskaper och behov skiljer sig mellan typ av katthållning.

Ägare med innekatt och begränsad katt verkar anse att katter mår utmärkt i detta levnadssätt och bör hållas på så vis, främst för att skyddas mot faror i utemiljön. De som håller katt som lever helt eller delvis frigående utomhus favoriserar, å andra sidan, katters rätt att få ströva fritt, främst för att katter uppfattas behöva sin frihet i utelivet för att må bra och vara lyckliga. Dessa relativt polariserade attityder överensstämmer vidare med uppfattningen om kattens generella natur. Ägare med innekatt och begränsad katt tenderar att förstå tamkatten som ett mer socialt djur, känslomässigt knuten till människan och med skyddsbehov. Utekattsägare¹, emellertid, tenderar att se katten som mer asocial, oberoende av människan och frihetsbehövande. Det följer, exempelvis, av att kattens närstående status tenderar att sjunka med graden till vilken den lever som frigående utomhus. Det framgår också att ju mer frigående utomhus katten är tenderar ägare att ge veterinär tillsyn till lägre grad, framförallt avseende ID-märkning, regelbunden vaccinering och hälsokontroller, vilket kan vara problematiskt med tanke på utekattens högre skade- och smittorisk (Chalkowski *et al.*, 2019). Det kan troligen även öka risken att katten kommer vilse, för att möjligen bli del av de cirka 100 000 hemlösa katterna i landet (Agria, 2021). Ägare med innekatt och begränsad katt ses mer benägna att vilja

¹ Inkluderar här ett fåtal (9) ägare med katt som lever helt utomhus

hålla katten skyddad och trygg, men kan också underskatta kattens territoriala- och kognitiva behov. På så vis föreslås det möjligt att bakomliggande attityder kan inverka på katters välfärd.

5.2. Ägares förhållningssätt utefter typ av katthållning

5.2.1. Inne-utekatten

Inne-utekattsägare verkar starkast medvetna om tamkattens jakt- och födosöksbehov, vilket möjligen bidrar till uppfattningen att katten bör ha tillgång till fri utevistelse. De verkar också stå känslomässigt nära sin katt, men visar en något lägre tendens än de som har innefatt och begränsad katt. De tenderar att förstå katten som mer självständig, mindre krävande att ta hand om och ha lägre behov av social och mental stimulans. Katters förmåga till inläring kan möjligen underskattas av inne-utekattsägare då de till lägst grad uppfattar katter som träningsbara. Det har visats att katter exempelvis kan klickertränas med gott resultat (Kogan *et al.*, 2017). Katter har även visat tendens till social inläring (sk. social referencing) där de, likt hundar, söker sin nära människas stöd och hjälp i en osäker situation (Merola *et al.*, 2015).

Även om andel upplevda problembeteenden inte skiljde sig statistiskt signifikant mellan typ av katthållning, upplevde inne-utekattsägare procentuellt störst andel problembeteenden bland de som rapporterade sådana. Grigg & Kogan (2019) kunde också visa att amerikanska utekattsägare upplevde fler problembeteenden än innefattsägare, vilket de kunde koppla till ägares grad av engagemang och interaktion med sin katt. Enligt deras studie ser kattägare i USA till övervägande majoritet sin katt som en nära familjemedlem, men utekattsägare tenderar att ha ett svagare känslomässigt band till sin katt, samt vara mindre benägna att investera socialt och ekonomiskt i katten. Liknande resultat har funnits även i en senare studie (Machado *et al.*, 2020).

Utekatten kan alltså föreslås riskera en brist på framförallt social och emotionell omsorg. Vitale *et al.*, (2019) har visat att katter kan skapa starka känslomässiga band till människor och kan söka närhet, såväl som uttrycka stress och ångest vid separation från den de knutit an till. Det kan således vara möjligt att framförallt utekattsägare kan behöva revidera sin uppfattning om katten som husdjur, och mer uppmärksamma dess känslomässiga och sociala behov. Tillfällen till interaktiva leksessioner med sin katt kan rekommenderas som belöning, mental berikning och social stimulans, med hänsyn till den individuella kattens preferenser och förutsättningar (Vitale Shreve *et al.*, 2017).

5.2.2. Innekatten

Innekattsägare kan ha en mer nära relation till sin katt, som också visats av Machado *et al.*, (2020), men de kan vara mindre medvetna om kattens behov av mental aktivitet och stimulans. Ägare med innekatt, och begränsad katt, höll till signifikant lägre grad än utekattsägare med om att katter behöver få utlopp för sina födosöks- och jaktbeteenden, och ägare med katt som lever helt inomhus var mindre benägna att uppfatta katten som i behov av mental aktivitet. Av de tre huvudsakliga typerna av katthållning var det flest innekattsägare som upplevde problembeteenden hos sin katt, vilket också har visats i tidigare studier (Machado *et al.*, 2020). Innekatten kan på så vis riskera att inte få, framförallt, sina beteendebestånd helt tillgodosedda. Innekatter saknar möjligheten att själva söka stimulans utomhus vid behov och brist på detta har kopplats till högre andel upplevda problembeteenden och nedsatt välfärd (Amat *et al.*, 2016). Ägare med innekatter kan på så vis behöva tänka på vikten av att erbjuda katten att lära sig 'tricks', födosöksaktiviteter, interaktiv lek med rörliga redskap som katten får jaga och fånga, byta ut statiska leksaker så ofta som var tredje dag och dagligen engagera sig i perioder av lek mellan 15 – 30 minuter (Strickler & Shull, 2013). Då innekatter funnits ha högre risk för diabetes, också kopplat till fetma (Öhlund *et al.*, 2017), kan dylika former av stimulerande aktivitet också gynna den fysiska hälsoaspekten av kattens välfärd.

Undersökningen visar att innekattsägare också tenderar att till högre grad ha raskatter. Ett antal fritextsvar angav till exempel att raskattägare ansåg sin katt som mer eller mindre lämpad för utelivet. Det kan bidra till att försiktigt förstärka en slutsats om viss risk för att raskatter till större grad riskerar understimulans. Rasen kan förstås som annorlunda och som att ha mindre behov av jakt- och födosöksbeteenden samt möjligen lägre grad av revirhävdande territorialitet. Ägare med innekatt, och begränsad katt, angav också till högre grad att katter tycker om att umgås med andra katter. Uppfattningen kontrasterar med forskning som visar att flerkatthushåll, och raskatter, kan uppleva mer problematik, men det kan finnas en mängd olika anledningar till detta som inte nödvändigtvis kan kopplas till rasen i sig (Bradshaw, 2018). Olika kattraser har visserligen funnits distinkta i temperament och personlighet (Mikkola *et al.*, 2021; Marchei *et al.*, 2011), men till skillnad från exempelvis hunden har tamkatten dock inte genomgått någon markant divergent selektion utifrån kontrollerad avel (Montague *et al.*, 2014). Kattens territoriala och evolutionärt präglade ensamlevande natur kan bidra till oönskade beteenden och osämja mellan katter, vilket kan leda till nedsatt välfärd (Bradshaw, 2018). Även då katter kan leva i social harmoni med varandra är konflikter med andra katter inte ovanliga (Elzerman *et al.*, 2020). Det kan således vara viktigt att

bättre förstå den eventuella kopplingen mellan innevarande, raskatter och möjlig stress i flerkatthushåll.

5.2.3. Begränsad katt

Ägare som erbjuder sin katt begränsad utevistelse tenderar, likt innekattsägare, att tycka att katter trivs utmärkt med ett inomhusliv och att de kan beteendetränas. Men de skiljer sig signifikant i frågan om katters behov av mentala aktiviteter, vilket möjligen kan bidra till att de erbjuder viss utevistelse. Utifrån dessa attityder kan det tänkas att vissa också ser mental aktivitet som skilt från beteendeträning, vilket skulle kunna undersökas närmare. Ägare med begränsad katt kan enligt resultaten sammanfattas som de högst medvetna om kattens egenskaper och behov generellt, samt de som verkar engagera sig mest i sin katt. Det kan ses som inte helt förvånande, då det sannolikt kräver mer av en ägare att tillgodose katten med kontrollerad utevistelse eller att träna och gå ut med katten i sele. En mer djupgående jämförelse mellan ägare som upplever katter som mer eller mindre krävande som husdjur, och hur det kan inverka på attityder till inne-utevarande och kattens skötsel, skulle kunna vara relevant för framtida studier.

Det saknas evidens på hur en begränsad tillvaro utomhus kan påverka katters välfärd, menar de Assis & Mills (2021). De utvärderade därför 446 kattägares uppfattningar om hur ett inhägnat uterumssystem påverkade deras katt och dem själva. Kortfattat drar studien slutsatsen att tillgång till denna slags kontrollerade och begränsade utevistelse hade en positiv inverkan på både katt och ägare, utifrån en jämförelse mellan före och efter det installerades. Generellt förbättrades katternas hälsa, ägare kände sig lugnare då katterna skyddades från faror i det frigående utelivet och problembeteenden minskade. Katterna var överlag ute mer än innan, vilket kunde kopplas till starkare positivitet (definierat som att en katt ville leka mer och vara nära sin ägare, samt var aktiv men avslappnad i hemmet). De katter som tidigare haft fri utegång kan dock ha fått en sämre välfärd då de utvärderades lägre på positivitet, i kontrast till de katter som hade levt helt inomhus. Detta följer uppfattningen hos Tan *et al.*, (2020) som menar att utekatter som senare begränsas kan uppleva stress och frustration. De Assis & Mills (2021) resonerar att de välgörande effekterna som dock fanns kan kopplas till en lägre kronisk stress hos vissa katter, delvis via berikningen i utevistelsen men också då utekatter kan uppleva det fria utelivet som en stressande miljö. Studien bedrevs som ett 'före och efter' kvasiexperiment, där dock randomisering och kontrollgrupp saknades. Orsakssamband bör därför dras med försiktighet, och hänsyn tas till att utvärderingen baserades på ägares subjektiva uppfattningar och erfarenheter.

Slutsatser om ägare med begränsad katt i denna undersökning bör antas med viss skepsis. Det torde finnas en stor mängd varianter av utevistelse i begränsad form, och enkätens utformning efterfrågade inte specifika detaljer gällande detta. På så vis kan dessa ägare haft allt från katter med enstaka besök på en mindre balkong i stadsmiljö till katter som kan ströva fritt inom en stor inhägnad naturtrogen trädgård eller går i sele. Det saknas studier om ämnet, säger forskaren och kattetologen Mikel Delgado i en intervju (Yan, 2019), och menar att aspekter av kattens evolutionära anpassningar får för närvarande vara tillräckligt när det kommer till att avgöra om katten bör hållas kontrollerad i sele eller inte. Det kan här vara värt att nämna att ägare med begränsad katt, såväl som de med innekatt, verkar vara mer benägna att uppfatta katten som ett anpassningsbart djur. Katten har dock, likt många andra arter och djur som lever i fångenskap, ett stort behov av förutsägbarhet och kontroll för att fungera och må väl i sin livsmiljö (Stella *et al.*, 2013). Om katten förstås som ett djur som lätt möter förändringar och uppskattar att träffa nya människor, djur och miljöer, kan exempelvis koppelpromenader möjligen bli en källa till stress istället för berikning. Framtida forskning bör titta närmare på mer specifika typer av ej frigående former av utevistelse, som exempelvis för- och nackdelar med selepromenader i relation till kattens upplevelse av trygghet och kontroll.

5.3. Katten i ett hållbart samhälle – en etisk fråga?

Undersökningen föreslår att få kattägare i Sverige verkar hålla sin katt inomhus för att förhindra att katten jagar fåglar och smådjur. Det följer resultaten i Foreman-Worsley's *et al.*, (2021) studie där innekattsägare i Nordamerika, Europa, Australien och Nya Zeeland såg trafikfaran, samt faran från människor och andra djur, som de främsta anledningarna att hålla katten inne. Endast 30 % av europeiska utekattsägare kunde tänka sig att istället hålla sin utekatt inomhus, och då till 46 % på grund av trafikfaran i kontrast till för att förhindra jakt på vilt (5 %). Detta skiljer dock från kattägare i Australien och Nya Zeeland där 30 % av ägare håller katten inne för att förhindra bytesjakt utomhus. Skillnaden torde kunna förklaras av det faktum att, framförallt den ferala, tamkatten klassificeras som ett invasivt skadedjur som starkt hotar känsliga ekosystem på dessa oceaniska öar (Australian Government, 2021).

I USA kan cirka 60 % av katter leva helt inomhus (Grigg & Kogan, 2019). Den amerikanska djurskyddsorganisationen People for the Ethical Treatment of Animals menar att katter ska hållas inomhus både för sin egen trygghets skull och för naturbevarande skäl (PETA, 2021). Enligt Loss *et al.*, (2013) dödar tamkatten

biljontals fåglar och smådjur i USA varje år, men de tillstår dock att det råder viss tveksamhet angående de estimerande modellernas precision. Författarna menar emellertid att katter, främst feral men även katter med ägare, utgör ett av de största hoten mot biologisk mångfald och allmänhälsa. De menar vidare att myndigheter och allmänhet bör uppmärksamma det ohållbara i att låta katter ströva fritt utomhus. Lynn *et al.*, (2019) menar att de förra författarnas slutsatser dock inte vilar på solid vetenskaplig grund, och att deras propagerande för utrensning av kringströvande katter bidrar till att skapa allmän moralpanik över tamkatten som ett skadedjur. Vi borde istället, menar de, nyansera frågan utifrån vetenskaplig skepsis och etiska förhållningssätt för att kunna samexistera i ett samhälle hållbart för både människa och katt.

I Sverige tas frågan upp populärvetenskapligt i till exempel en artikel med titeln 'Kattens Katastrofala Jakt' (Nyström, 2018), där biologisk expertis dock vittnar om att katten inte ska utgöra ett hot mot biologisk mångfald i vårt land. Katten är inte heller listad som invasiv av myndigheterna (Naturvårdsverket, 2020), och ska således för närvarande inte vara en direkt fara för natur och miljö. I medier hörs röster om katten, exempelvis som en 'lustmördare' även från professionellt håll (Wahlström, 2017), och bostadsföretag har infört koppeltvång för både hundar och katter (Wallson, 2014). Vi kan också nå av nyheter om veterinärer som, å andra sidan, menar att katten bör få vara ute (SVT, 2019), och om 'den stora kattdebatten' som råder i samhället (SVT, 2018). Allmänna uppfattningar om katten skulle kunna undersökas närmare, också i relation till medierapportering, då katters välfärd verkar kunna påverkas av samhällets attityder till dem.

En ny studie pekar på en möjlighet till en kompromiss: ju mer ägare leker interaktiva jaktleksaker med sin frigående utekatt, som också får proteinrik föda, desto färre byten dödar katten (Cecchetti *et al.*, 2021). Studien menar att katten även upplever mindre stress under dessa omständigheter, vilket anknyter till katten som mer kognitivt förmögen och känslomässigt mer närstående människan än vad myten om den traditionellt angett (Grigg & Kogan, 2019). Å andra sidan menar Tan (2019) att en katt som jaktleder inomhus kan möjligen bli en mer effektiv jägare i utelivet. Kontrollerad experimentell forskning gällande denna fråga kan vara av betydelse för att bättre kunna klargöra effekter av, och för, kattens inne-utevarande och välfärd.

Det finns troligtvis inte någon universallösning på ett problem där vetenskapliga, ideologiska och känslomässiga aspekter verkar komplext sammanflätade. Det öppnar dock för frågor hur vi ämnar förstå och värdera kattens behov i relation till dess möjliga negativa inverkan på människa och natur. Uppfattningen om katten som skadegörare, samt en önskan att skydda katten, används som argument för att

hålla den inomhus, men det är också tänkbart att vi äventyrar kattens möjligheter till fullvärdig välfärd. Å ena sidan kan inne-katten leva ett tryggare och längre liv, med mindre risk för störningar i människors utemiljöer och eventuell åverkan på naturvärden. Å andra sidan har utekatten en större möjlighet att uppleva en naturligt berikande tillvaro. Nu då, exempelvis, Sveriges kor riskerar, eller har chansen beroende på hur en ser på saken, att få den berikning de behöver tillgodosedd inne året runt i ladugården (Djurskyddet, 2020), bör vi också relatera det till frågan om kattens, eller alla djurs, fångenskap och inne-utevarande?

5.4. Kunskap och information om katten

Veterinärer, djurskyddsorganisationer, katthem och etologer gör, enligt Grigg and Kogan (2019) betydande ansträngningar för att hjälpa kattägare att 'göra rätt' och stärka kattens välfärd, men de menar att det är ändå svårt att nå ut med evidensbaserad och pålitlig information. Författarna rekommenderar att än mer styra kattägare till tillförlitliga källor med välorganiserat och tydligt material som är lätt att förstå och nå via internet. Grigg & Kogan (2019) hänvisar vidare till vikten av bildande och lärande kommunikation mellan parter inblandade i förmedlingen av katter (se Weiss *et al.*, 2015). De som bedriver mer omfattande verksamhet med katter, som exempelvis uppfödare och ansvariga för katthem eller inom förmedlingsverksamhet, behöver Länsstyrelsens tillstånd och ska ha dokumenterad kunskap om katter (Länsstyrelsen, 2019). Det framkommer också i undersökningen att uppfödare och katthemsverksamma har betydande uppfattningar om katters inne- och utevarande och deras egenskaper och behov, vilket torde kunna påverka intressenter och köpare som är i direkt kontakt med säljare. Däremot analyserades inte fritextsvaren i detalj, och togs heller inte med i de jämförande statistiska beräkningarna gällande kunskap och attityder. En mer riktad eller omfattande studie kunde undersöka dessa gruppers kunskap och kompetens, samt deras möjligheter att agera som en källa till information, inflytande och kunskap för kattägare. Information och forskning om katter bör möjligen också riktas mer mot allmänheten. Som tidigare diskuterats, frågan om kattens välfärd kan knytas till en större samhällskontext där många aktörers attityder kan spela en betydande roll.

5.5. Begränsningar i metod och material

En brist i enkätstudier med styrda och slutna frågor är att det är svårt att veta hur en respondent upplever och tolkar frågor, vilket kan ge upphov till missförstånd, feltolkningar och då missvisande resultat med lägre validitet (Field, 2012). Fritextsvar gav dock här möjligheter till utveckling och utrymme för mer detaljerad

förståelse av datan, även om dessa inte räknats in i den jämförande statistiken. På grund av studiens korrelativa natur är det också osäkert om, eller till vilken grad, ägare väljer kattens livsmiljö utefter existerande uppfattningar eller om uppfattningarna påverkas av den rådande livsmiljön. Det går heller inte att utesluta att respondenter svarade på frågorna om tamkattens generella egenskaper och behov utifrån uppfattningar om sin egen katts specifika karaktär, livsmiljö och omständigheter.

Vidare definierade frågan om problembeteenden inte specifikt betydelsen eller omfattningen av dessa, men utlästes av respondenternas obligatoriska fritextsvar. Det gav en uppfattning om vad kattägarna upplevde som problembeteenden, men det säger inte något direkt om hur varken katten eller ägarna upplever och hanterar dem. En kan heller inte utesluta möjligheten att andelen problembeteenden är missvisande, då det är sannolikt att inte alla ägare uppfattar kattens beteende som problematiskt. Kattägare kan missförstå grunden till problembeteenden och missa tecken på stress, som till exempel aggression och olämplig eliminering, samt mer okända symptom som upprepade urinvägsinfektioner, kräkningar och diarré, samt vidgade pupiller (Mariti *et al.*, 2017). En katt kan också uttrycka stress och ångest i undvikande beteenden, som att gömma sig och sova mycket, vilket kan undgå ägares förståelse (Edwards *et al.*, 2007). Därför hade det varit bra att forska vidare på kunskap och uppfattningar om tecken på stress hos katten, också i förhållande till typ av inne/utehållning och mer detaljerat om hur ägaren relaterar till och hanterar sin katt.

En viktig aspekt av katters välfärd, sannolikt likt de flesta andra djur, är att arten består av individer med sina egna förutsättningar och omständigheter. Undersökningen har inte tittat närmare på detta, som också berörs i djurskyddsföreskrifterna (SJVSF 2020:08 Saknr L102). Att katter har olika personligheter (Mikkola *et al.*, 2021), vilka också kan påverkas av sin ägares personlighet (Finka *et al.*, 2019), är något att beakta inom både forskning och i vardagslivet med sin katt.

En viktig aspekt av den här typen av enkätstudier online är att de kan smidigt och relativt lätt samla ett stort antal deltagare. Däremot kan urvalet bli skevt, och resultaten mindre representativa i förhållande till den reella populationen. I det här fallet bör det tas hänsyn till att respondenter sannolikt bestod till stor del av engagerade kattentusiaster som också har tillgång till, och använder, facebook, samt de grupper och sammanhang enkäten distribuerades till. Det torde alltså vara troligt att uppgifter från mindre intresserade kattägare, som kanske också använder sociala medier till lägre grad, inte kan inkluderas till någon större del i resultaten och i de slutsatser som presenterats. Det bör också noteras att även då deltagarantalet var

stort, vilket normalt gynnar statistisk validitet (Field, 2012), gjordes inte en rigorös kritisk granskning av den delvis snedfördelade datan. Slutsatserna bör därför antas och tolkas med viss försiktighet, och med hänsyn till att de statistiskt signifikanta skillnaderna inte inkluderade beräkningar på effektstorlek.

6. Populärvetenskaplig sammanfattning

Tamkatten (*Felis silvestris catus*) har levt nära människan i tusentals år, och har över tid utvecklats till ett socialt men relativt självständigt sällskapsdjur. Traditionellt har tamkatten levt helt eller delvis utomhus där den jagat och fångat smådjur, och på så vis fått naturligt utlopp för sina instinktiva jakt- och födosöksbeteenden. Kattens fria strövande utomhus ifrågasätts dock idag. Utekatter riskerar att skadas i trafiken, kan vara utsatta för hälsorisker och far illa i hemlöshet, men de sägs också kunna sprida sjukdomar och kan verka störande i människors utemiljöer. Frågan till vilken grad utekatter kan inverka på biologisk mångfald och ekologisk hållbarhet i jakt på fåglar och andra smådjur har också gett upphov till debatt bland forskare, kattägare och allmänhet världen över. Diskussionen som uppstått kring katters inne/utevarande kan kopplas till hur ägare håller sina katter. Idag lever exempelvis många katter med eller utan tillgång på begränsad utevistelse, vilket kan medföra en risk att katten inte kan utföra sina naturliga beteenden på ett tillfredsställande sätt. En källa till nedsatt välfärd för både inne- och utekatter kan vara att ägare brister i kompetens att tillgodose sin katts behov. Frågan är om kunskap och attityder som kan kopplas till kompetens skiljer sig mellan inne- och utekattsägare, och om det kan inverka på katters välfärd?

För att undersöka inne- och utekattägares kunskap och uppfattningar om tamkattens egenskaper och beteendebestbehov delades ett frågeformulär i sociala medier. Resultaten tyder på att kattägare har generellt hög kunskap och förståelse för tamkattens egenskaper och behov. Uppfattningar och förhållningssätt skiljer sig dock mellan ägares olika typer av katthållning, vilket kan ha betydelse för kattens välfärd. Ägare med innekatt och katt med begränsad utevistelse tenderar att uppfatta tamkatten som ett mer socialt djur, beroende av människan och med skyddsbehov. Utekattsägare tenderar, å andra sidan, att se arten som mer asocial, oberoende av människan och frihetsbehövande. Sammanfattningsvis pekar det på att utekatten kan riskera brist på social och emotionell omsorg, medan innekatten kan uppleva en brist på mental stimulans. Både inne- och utekattsägare kan därför erbjuda sin katt interaktiv lek, födosöksaktiviteter och tillfällen till beteendeträning vilka kan fungera både som mental och social, samt fysisk, stimulans.

Kunskap om kattens artspecifika egenskaper och beteendeböhov kan behöva stärkas. Framtida forskning skulle, exempelvis, kunna undersöka vilken kunskapsförmedlande roll de som säljer och förmedlar katter skulle kunna inta i samband med köp/adoption av katt. Samhällets attityder till katter verkar även de kunna vara av betydelse för tamkattens välfärd i framtiden. Därför kan det vara lämpligt att också involvera allmänheten i forskning och bildningssammanhang.

.

7. Referenser

Agria. 2019. <https://www.agria.se/katt/artiklar/om-katt/manga-hemlosa-katter-vill-ha-en-andra-chans/>, använd 2021-08-17

Amat, M., Camps, T., & Manteca, X. (2016). Stress in owned cats: behavioural changes and welfare implications. In *Journal of Feline Medicine and Surgery* (Vol. 18, Issue 8, pp. 577–586). SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.1177/1098612X15590867>

Australian Government. 2021. <https://www.environment.gov.au/biodiversity/invasive-species/feral-animals-australia/feral-cats/>, använd 2021-08-17

Bradshaw, J. (2018). Normal feline behaviour: ... and why problem behaviours develop. In *Journal of Feline Medicine and Surgery* (Vol. 20, Issue 5, pp. 411–421). SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.1177/1098612X18771203>

Casey, R. A., Vandenbussche, S., Bradshaw, J. W. S., & Roberts, M. A. (2009). Reasons for relinquishment and return of domestic cats (*Felis silvestris catus*) to rescue shelters in the UK. *Anthrozoos*, 22(4), 347–358.
<https://doi.org/10.2752/089279309X12538695316185>

Chalkowski, K., Wilson, A. E., Lepczyk, C. A., & Zohdy, S. (2019). Who let the cats out? A global meta-analysis on risk of parasitic infection in indoor versus outdoor domestic cats (*Felis catus*). *Biology Letters*, 15(4). <https://doi.org/10.1098/rsbl.2018.0840>

Crowley, S. L., Cecchetti, M., & McDonald, R. A. (2019). Hunting behaviour in domestic cats: An exploratory study of risk and responsibility among cat owners. *People and Nature*, 1(1), 18–30. <https://doi.org/10.1002/pan3.6>

de Assis, L. S., & Mills, D. S. (2021). Introducing a Controlled Outdoor Environment Impacts Positively in Cat Welfare and Owner Concerns: The Use of a New Feline Welfare Assessment Tool. *Frontiers in Veterinary Science*, 7.
<https://doi.org/10.3389/fvets.2020.599284>

Djurskyddet. 2020. <https://tidningen.djurskyddet.se/2020/10/skarp-kritik-mot-lrfs-beslut-att-forsoka-slopa-beteskravet-for-mjolkkor/>, använd 2021-08-17

- Edwards, C., Heiblum, M., Tejeda, A., & Galindo, F. (2007). Experimental evaluation of attachment behaviors in owned cats. *Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research*, 2(4), 119–125. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2007.06.004>
- Elzerman, A. L., DePorter, T. L., Beck, A., & Collin, J. F. (2020). Conflict and affiliative behavior frequency between cats in multi-cat households: a survey-based study. *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 22(8), 705–717. <https://doi.org/10.1177/1098612X19877988>
- Eriksson, N. (2018). <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/den-stora-kattdebatten/>, använd 2021-08-17
- Faure, E., & Kitchener, A. C. (2009). An archaeological and historical review of the relationships between felids and people. *Anthrozoos*, 22(3), 221–238. <https://doi.org/10.2752/175303709X457577>
- Field, A. P. (2012). Field, A. P. (2012). *Discovering statistics using SPSS (and sex and drugs and rock n roll)*. . SAGE.
- Finka, L. R., Ward, J., Farnworth, M. J., & Mills, D. S. (2019). Owner personality and the wellbeing of their cats share parallels with the parent-child relationship. *PLoS ONE*, 14(2). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0211862>
- Foreman-Worsley, R., & Farnworth, M. J. (2019). A systematic review of social and environmental factors and their implications for indoor cat welfare. In *Applied Animal Behaviour Science* (Vol. 220). Elsevier B.V. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2019.104841>
- Grigg, E. K., & Kogan, L. R. (2019a). Owners' attitudes, knowledge, and care practices: Exploring the implications for domestic cat behavior and welfare in the home. *Animals*, 9(11). <https://doi.org/10.3390/ani9110978>
- Kogan, L., Kolus, C., & Schoenfeld-Tacher, R. (2017). Assessment of clicker training for shelter cats. *Animals*, 7(10). <https://doi.org/10.3390/ani7100073>
- Länsstyrelsen. 2019. <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1e9f682716e44cbf6f539e5f/1573830051398/Tillst%C3%A5nd%20f%C3%B6r%20verksamhet%20med%20katt-webb.pdf>, använd 2021-08-17
- Machado, D. de S., Gonçalves, L. da S., Vicentini, R. R., Ceballos, M. C., & Sant'anna, A. C. (2020). Beloved whiskers: Management type, care practices and connections to welfare in domestic cats. *Animals*, 10(12), 1–17. <https://doi.org/10.3390/ani10122308>

- Marchei, P., Diverio, S., Falocci, N., Fatjó, J., Ruiz-de-la-Torre, J. L., & Manteca, X. (2011). Breed differences in behavioural response to challenging situations in kittens. *Physiology and Behavior*, 102(3–4). <https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2010.11.016>
- Mariti, C., Guerrini, F., Vallini, V., Bowen, J. E., Fatjó, J., Diverio, S., Sighieri, C., & Gazzano, A. (2017). The perception of cat stress by Italian owners. *Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research*, 20, 74–81. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2017.04.002>
- Merola, I., Lazzaroni, M., Marshall-Pescini, S., & Prato-Previde, E. (2015). Social referencing and cat–human communication. *Animal Cognition*, 18(3), 639–648. <https://doi.org/10.1007/s10071-014-0832-2>
- Mikkola, S., Salonen, M., Hakanen, E., Sulkama, S., & Lohi, H. (2021). Reliability and Validity of Seven Feline Behavior and Personality Traits. *Animals*, 11(7), 1991. <https://doi.org/10.3390/ani11071991>
- Montague, M. J., Li, G., Golfi, B., Khan, R., Aken, B. L., Searle, S. M. J., Minx, P., Hillier, L. D. W., Koboldt, D. C., Davis, B. W., Driscoll, C. A., Barr, C. S., Blackistone, K., Quilez, J., Lorente-Galdos, B., Marques-Bonet, T., Alkan, C., Thomas, G. W. C., Hahn, M. W., ... Warren, W. C. (2014). Comparative analysis of the domestic cat genome reveals genetic signatures underlying feline biology and domestication. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 111(48), 17230–17235. <https://doi.org/10.1073/pnas.1410083111>
- Naturvårdsverket. 2020. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Frammande-arter/Invasiva-frammande-arter/>, använd 2021-08-17
- Nyström, J. 2018. <https://fof.se/tidning/2018/10/artikel/kattens-katastrofala-jakt>, använd 2021-08-17
- PETA. 2021. <https://www.peta.org/about-peta/why-peta/outdoor-cats/>, använd 2021-08-17
- Salman, M. D., Hutchison, J., Ruch-Gallie, R., Kogan, L., New, J. C., Kass, P. H., & Scarlett, J. M. (2000). Behavioral Reasons for Relinquishment of Dogs and Cats to 12 Shelters. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 3(2), 93–106. https://doi.org/10.1207/s15327604jaws0302_2
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVSF 2020:08) om hållande av hundar och katter; Saknr L102

- Stella, J., Croney, C., & Buffington, T. (2013). Effects of stressors on the behavior and physiology of domestic cats. *Applied Animal Behaviour Science*, 143(2–4), 157–163. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2012.10.014>
- Strickler, B. L., & Shull, E. A. (2013b). An owner survey of toys, activities, and behavior problems in indoor cats. *Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research*, 9(5), 207–214. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2014.06.005>
- SVT. 2019. <https://www.svt.se/opinion/jonas-wahlstrom-om-katter/>, använd 2021-08-18
- SVT. 2018. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/den-stora-kattdebatten/>, använd 2021-08-18
- Tan, S. M. L., Stellato, A. C., & Niel, L. (2020). Uncontrolled outdoor access for cats: An assessment of risks and benefits. In *Animals* (Vol. 10, Issue 2). MDPI AG. <https://doi.org/10.3390/ani10020258>
- Turner, D. C., & Bateson, P. (2014). *The domestic cat* (Third edition). Cambridge University Press.
- Wahlström, J. 2017. <https://www.svt.se/opinion/jonas-wahlstrom-om-katter/>, använd 2021-08-18
- Wallson, A. 2014. <https://www.hemhyra.se/nyheter/fyrfota-vanner-kan-skapa-problem/>, använd 2021-08-18
- Vitale, K. R., Behnke, A. C., & Udell, M. A. R. (2019). Attachment bonds between domestic cats and humans. In *Current Biology* (Vol. 29, Issue 18, pp. R864–R865). Cell Press. <https://doi.org/10.1016/j.cub.2019.08.036>
- Vitale Shreve, K. R., Mehrkam, L. R., & Udell, M. A. R. (2017). Social interaction, food, scent or toys? A formal assessment of domestic pet and shelter cat (*Felis silvestris catus*) preferences. *Behavioural Processes*, 141, 322–328. <https://doi.org/10.1016/j.beproc.2017.03.016>
- Weiss, E., Mohan-Gibbons, H., Zawistowski, S., & Troughton, B. (2015). *The adoption process: The interface with the human animal*.
- Öhlund, M., Egenvall, A., Fall, T., Hansson-Hamlin, H., Röcklinsberg, H., & Holst, B. S. (2017). Environmental Risk Factors for Diabetes Mellitus in Cats. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, 31(1), 29–35. <https://doi.org/10.1111/jvim.14618>

Tack!

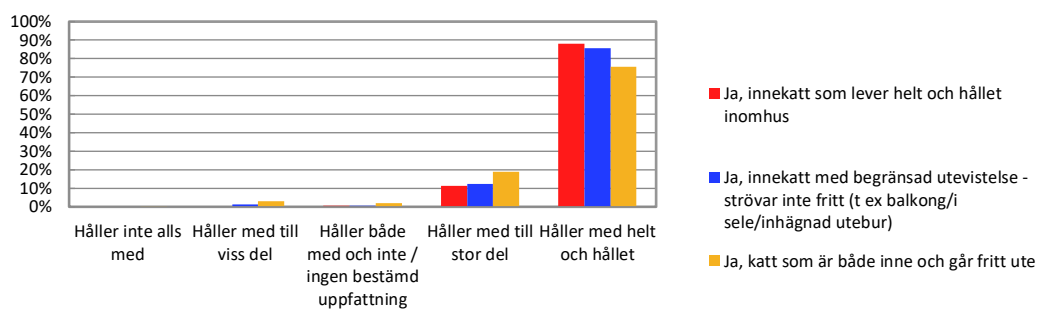
Tusen tack till min hjälpsamma handledare Maria Andersson, som alltid finns där för råd, stöd och uppmuntran. Tack också till de som tog sig tiden att vara med i undersökningen, och de som hjälpte till att dela länken i sociala medier.

8. Bilagor

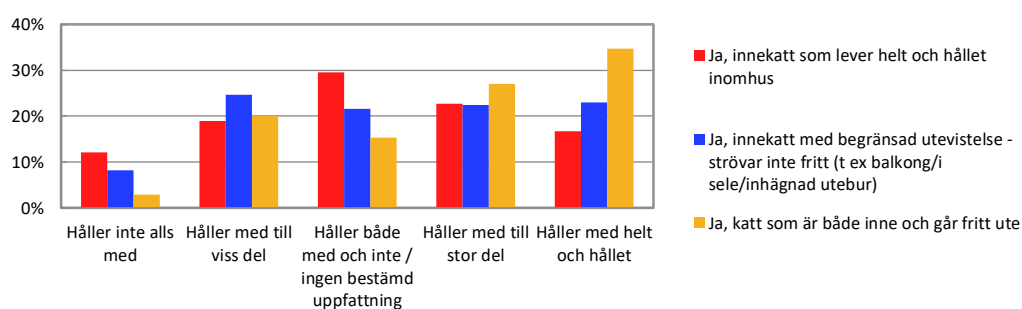
Bilaga 1. Frågor om kattens egenskaper och psykosociala beteendebestyr behov redovisade med diagram per fråga

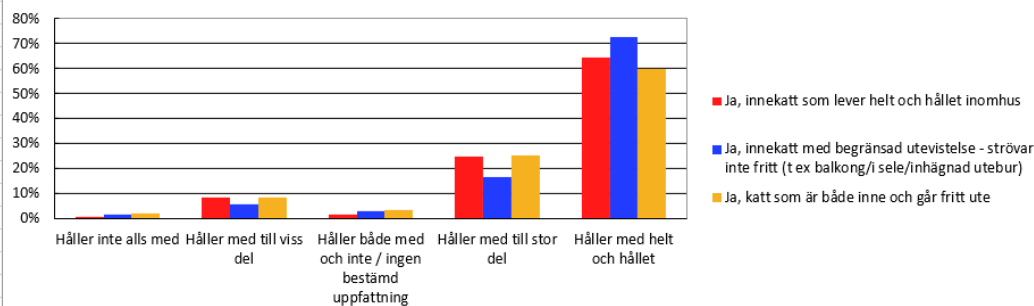
Katter kan, precis som hundar, skapa starka känslomässiga band till människor

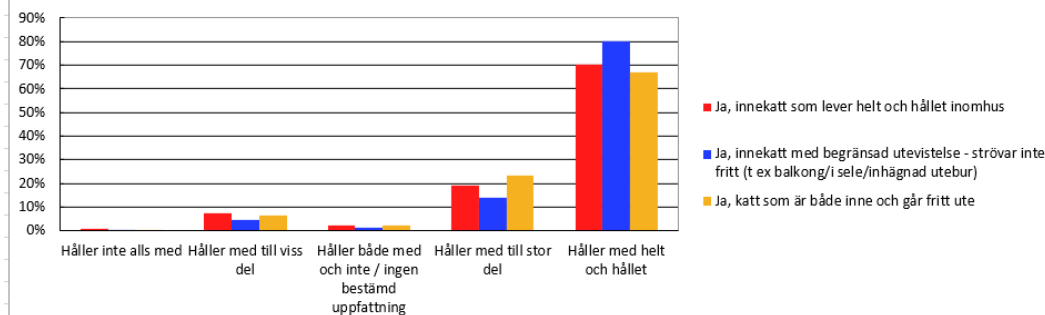
Katter ska ges möjlighet att utföra sina naturliga födosöksbeteenden (t ex söka och finna sin mat)

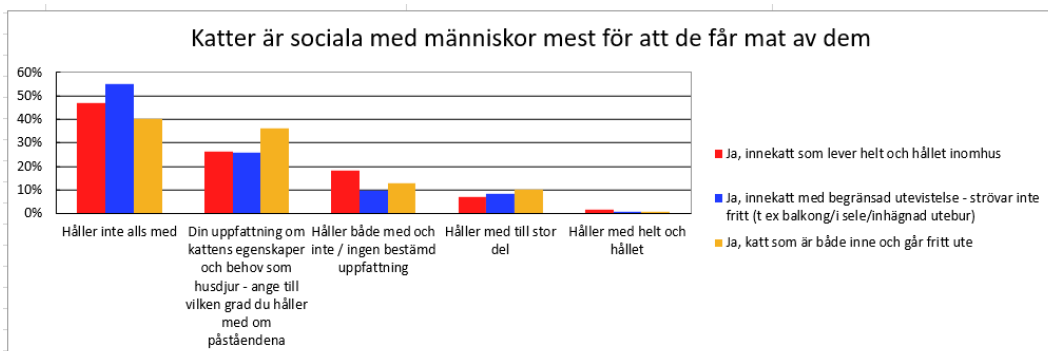
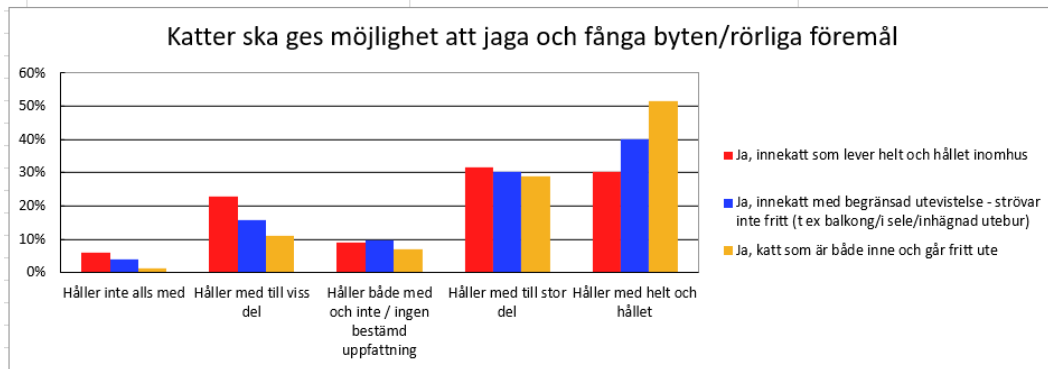

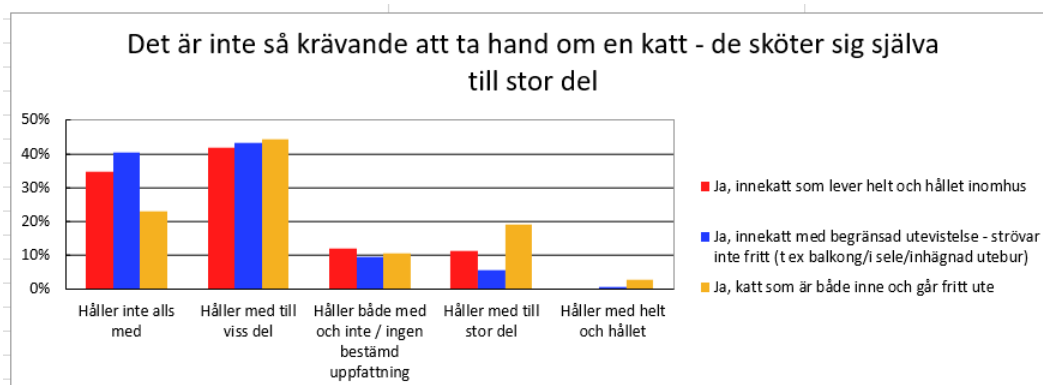
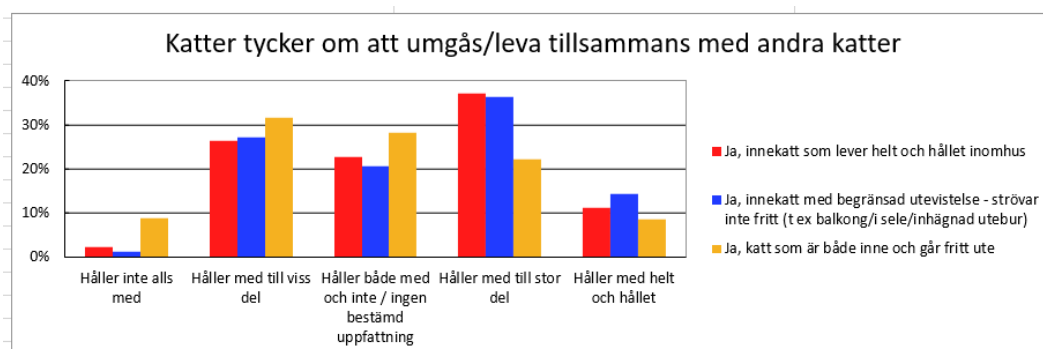
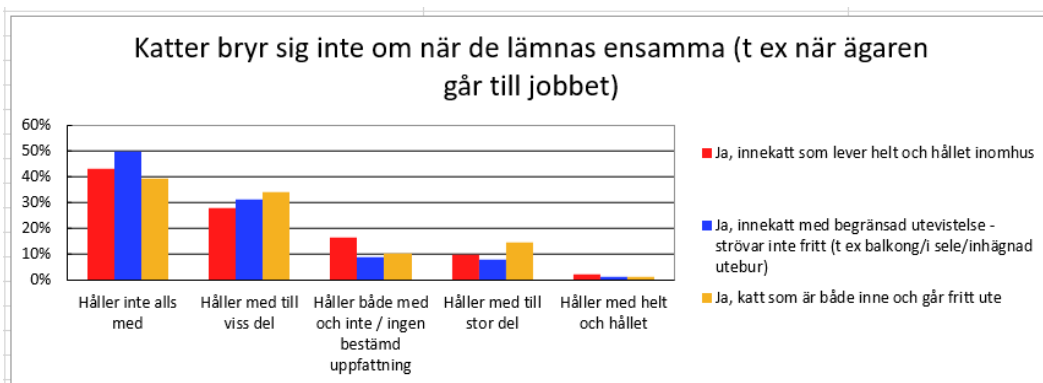
Katter behöver ha en skyddad plats att gömma sig på i hemmet

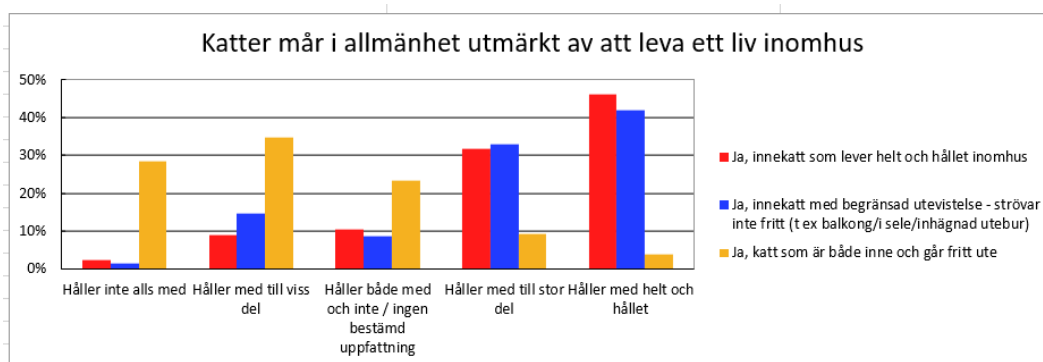
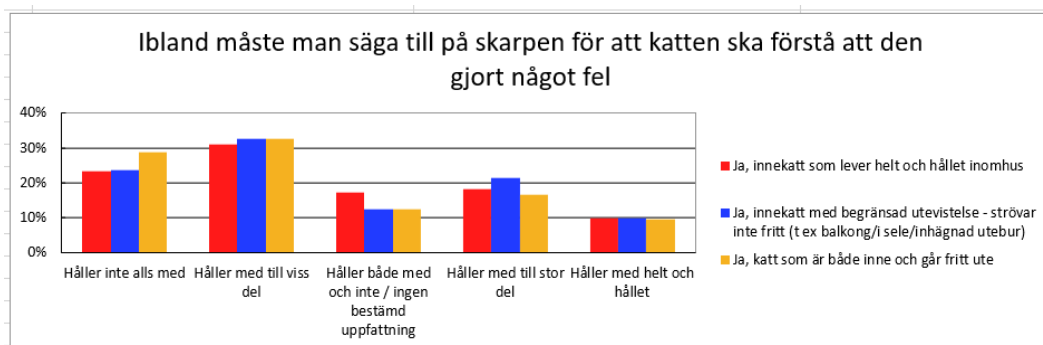

Katter måste dagligen kunna klättra och klösa

Bilaga 2. Enkäten i sin helhet

1. Övergripande

Vilket kön har du? Med kön menar vi könsidentitet, alltså det kön du själv känner dig som.

- Kvinna
- Man
- Icke-binär
- Annat alternativ
- Osäker
- Vill ej svara

Ålder

- Under 18 år
- 18 - 25
- 26 - 40
- 41 - 65
- Över 65
- Vill inte ange

Var är du bosatt?

- Mycket lantligt
- 2
- 3
- 4
- Mycket centralt

2. Kattens egenskaper och behov som husdjur/i hemmet

Din uppfattning om kattens egenskaper och behov som husdjur - ange till vilken grad du håller med om påståendena

1. En katt är ofta olydig (t ex kissar utanför lådan) för att ge igen för att ägaren gjorde något som den inte gillade
2. En katt kan inte tränas eller lära sig att t e x göra 'tricks'
3. Katter kan, precis som hundar, skapa starka känslomässiga band till människor
4. Katter ska ges möjlighet att utföra sina naturliga födosöksbeteenden (t ex söka och finna sin mat)
5. Katter behöver ha en skyddad plats att gömma sig på i hemmet
6. Katter måste dagligen kunna klättra och klösa
7. Katter ska ges möjlighet att jaga och fånga byten/rörliga föremål
8. Katter har inte något större behov av mentalt stimulerande aktiviteter

9. Katter är inte intresserade av att leka med sina ägare/människor
10. Katter är sociala med människor mest för att de får mat av dem
11. Katter bryr sig inte om när de lämnas ensamma (t ex när ägaren går till jobbet)
12. Katter tycker om att umgås/leva tillsammans med andra katter
13. Det är inte så krävande att ta hand om en katt - de sköter sig själva till stor del
14. Katter har inga större problem att anpassa sig till nya miljöer och människor
15. Ibland måste man säga till på skarpen för att katten ska förstå att den gjort något fel
16. Katter mår i allmänhet utmärkt av att leva ett liv inomhus

3. Kattägare - inne/utekatt

Har du katt för tillfället, eller har haft de senaste två åren?

Om det finns fler katter i hushållet, välj det mest förekommande

- Nej
- Ja, innekatt som lever helt och hållet inomhus
- Ja, innekatt med begränsad utevistelse - strövar inte fritt (t ex balkong/i sele/inhägnad utebur)
- Ja, katt som är både inne och går fritt ute
- Ja, har katt som lever helt utomhus (ej i bostadshuset)
- Ja eller Nej (ange mer specifikt om situation som inte täcks av ovan alternativ / om du aldrig haft katt e för länge sedan etc)

4. Kattägare

Min katt är: Om det finns fler katter i hushållet, välj det mest förekommande

- Bondkatt/huskatt
- Vet ej/vill ej ange
- Raskatt (ange ras)

Kryssa i max TVÅ alternativ som stämmer bäst överens med anledning/ar till

varför din katt lever som inne/utekatt Om det finns fler katter i hushållet, välj det som gäller mest generellt

- Katten accepterar inte att vara inne
- Katten behöver vara ute för att vara lycklig
- Katten vill inte gå ut
- Skydda katten från faror ute som kan skada den (t ex trafik/människor/andra djur)
- Skydda katten från att gå vilse/bli hemlös
- Förhindra att den orsakar olägenheter/skada för andra människor
- Förhindra att den skadar/dödar fåglar och andra smådjur
- Bostadsområdet/värden tillåter inte att katter går fritt ute
- Annan anledning (vänligen ange)

Kryssa i det som gäller för din katt. Om flera katter i hushållet, ange det mest förekommande

- kastrerad/steriliserad (eller detta är planerat inom kort)
- chippad/tatuerad
- ägarregistrerad hos Sverak/DjurID
- regelbundet vaccinerad enligt veterinärs rekommendation
- allmänhälsa kontrollerad minst vartannat år av veterinär
- Vet ej/vill ej ange

Upplever du att din katt/katter uppvisar problembeteende?

- Nej
- Vet ej/vill ej ange
- Ja (ange typ av problem)

Upplever du din katt som en närstående familjemedlem? Om flera katter i hushållet, ange det som gäller mest generellt

- Knappast
- 2
- 3
- 4
- Absolut

5. Kattuppfödning?

Jag bedriver uppfödning och försäljning av katt (eller har gjort de senaste två åren)

- Nej
- Ja, ange ras

6. Uppfödare

Säljs katterna normalt som innekatter?

- Ja
- Nej
- Vet ej/vill ej ange

7. Verksam på katthem / omplaceringsverksamhet?

Jag är aktiv i verksamhet på katthem och/eller inom omplaceringsverksamhet (för tillfället eller har varit de senaste två åren)

- Nej
- Ja

8. Aktiv på katthem/omplaceringsverksamhet

Säljs/överläts katterna i verksamheten normalt som innekatter?

- Nej
- Ja
- Vet ej/vill ej ange

9. Till sist

Katter ska kunna ströva fritt utomhus

- Håller inte alls med
- Håller med till viss del
- Håller både med och inte / har ingen bestämd uppfattning
- Håller med till stor del
- Håller med helt och hållet